

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

יומא דף פד.

חולאים דלהלן האם מותר לעשות להם רפואה בשבת, או שאין רפואתן בדוקה ואסור?

לר' מתיא בן חרש	לרבנן	
מותר	אסור	אחזו ירקון (-צהבת) - להאכילו בשר חמור
מותר	אסור	נשכו כלב שוטה - להאכילו מחצר (-אצבע) הכבד
מותר	לר' יוחנן: מותר ¹	החושש בפיו - צפדינא - להטיל לו סם
מותר	למסקנא: אסור ²	חלה בסרנוכי (-אסכרה) - להקיז לו דם
מותר	מותר	עוברה שהריחה ביוה"כ - להאכילה שתשוב נפשה

יומא דף פד:

"לא הלכו בפיקוח נפש אחר הרוב" - מה הדין בנפלה מפולת באופנים דלהלן?

תשעה כותים ואחד ישראל	תשעה ישראל ואחד כותי - או פלגא או פלגא	
פשיטא שמפקח - דהוי קבוע ³	פשיטא שמפקח את הגל - דרוב ישראל, או עכ"פ חצי	כשהיו בחצר אחת
מפקחין - ולא הלכו אחר הרוב		כשפרשו כולם לחצר אחרת ⁴
אין מפקחין ⁵		כשפרשו מקצתם לחצר אחרת

¹ ר' יוחנן מפרש שבזו - דהיינו ברפואת הטלת סם - מודים חכמים לר' מתיא, ורק חולקים אתו ברפואה אחרת - של אכילת חצר כבד מכלב שוטה.

² הסתפקה הגמ' האם מודים חכמים לר' מתיא ברפואה זו או לא, ולבסוף הסיקה שהם רק מודים לו ברפואה של הטלת סם לפה, אבל לא מודים ברפואות האחרות כגון להקיז דם לסרנוכי.

³ דכיון שהישראל שנמצא כאן הוא במקום קביעותו, ודין הקבוע להיות כמחצה על מחצה, והוי כספק נפשות רגיל להקל, ולא צריך בזה את החידוש "שלא הלכו בפיקוח נפש אחר הרוב".

⁴ ביארו התוס' (בד"ה הא), שודאי לא מיירי שנשארו כולם בחצר האחרת, דבזה אין נפ"מ בין חצר ראשונה לשניה, אלא מיירי שיצאו מהחצר האחרת כולם מלבד אחד שנשאר שם ועליו נפלה המפולת, ויש ספק אם הוא ישראל או כותי.

⁵ בכה"ג זו שלא פרשו מהחצר הראשונה לחצר השניה אלא מקצתם, הרי שלא הוחזק הישראל בחצר השניה - אז כן הולכים אחר הרוב, ואמרינן שנפלה המפולת על אחד מהכותים.